

Documentatie- en studiecetrum voor familiegeschiedenis

Ine Poelaert

Familiearchieven

In het Documentatie- en studiecetrum voor familiegeschiedenis te Merksem zijn verschillende interessante bronnen terug te vinden. In dit artikel zal een specifieke collectie uitgelicht worden. Diep verborgen in het archief staan een aantal mappen die een honderdtal familiearchieven herbergen. Deze archieven worden, ten onrechte, weinig geraadpleegd. Ze bevatten echter een schat aan informatie, maar vele documenten zijn ook visueel heel erg mooi. Bovendien zijn ze niet alleen voor puur genealogisch onderzoek interessant, maar kunnen ze ook voor breder historisch onderzoek uiterst nuttig zijn.

8 APRIL

1 9 5 2

Afbeelding 1: Geboortekaartje, Familiearchief De Vocht, 001 FAA 0088.

Een familiearchief is tot stand gekomen doordat familieleden allerlei zaken bewaarden. Dit gaat van officiële documenten tot zeer persoonlijke gegevens. Elk familiearchief is dan ook uniek en gevarieerd. Het meest bijzondere aan deze archieven is de sterke persoonlijke toets.

Terwijl u door de mappen bladert, ontdekt u steeds meer over bepaalde personen en hun verwanten. Een historische sensatie is hierbij niet veraf. Bij het kijken naar foto's en het zien van persoonlijke documenten uit het leven van mensen, krijgt u het gevoel dat u het verleden haast kan aanraken.

In een dergelijk archief zijn verschillende types bronnen terug te vinden. Elk van deze kan op een heel eigen manier een bijdrage leveren aan uw onderzoek. Mensen hebben de neiging om vooral dingen te bewaren die verband houden met mijlpalen in het leven. De eerste mijlpaal is uiteraard de geboorte, met daaraan gekoppeld het doopsel. Op bijgevoegde foto is een mooi geboortekaartje te zien uit 1949 waarbij het initiaal van de pasgeborene verlicht werd. Dergelijke kaartjes moeten in die tijd populair geweest zijn, aangezien meerdere kaartjes met deze opstelling terug te vinden zijn. Doorheen de tijd kenden deze geboortekaartjes echter een grote evolutie en waren ze onderhevig aan verschillende modetrends, dit is te zien doorheen de verschillende familiearchieven. Zo is er een zeer oud geboortekaartje uit 1892 dat de geboorte aankondigde van Helena. Hierbij

Afbeelding 2: Geboortekaartje, Familiearchief Coen, 001 FAA 0093.

zijn geen afbeeldingen, het is eerder een droge mededeling.

De volgende stap in een mensenleven is heel vaak een communie. Er zijn in de archieven verschillende uitnodigingen of foto's te zien van zowel een eerste als een plechtige communie. De eerste foto hieronder is een herinneringskaart voor een eerste communie. Deze kaart is gemaakt in verhard papier, dat sierlijk uitgesneden werd en waarop versieringen in kleur aangebracht werden. De foto toont een broer en een zus die net hun plechtige communie gedaan hebben. In de lijst van deze foto is nog een extra naam te vinden, vergezeld door een adres. Dit zijn de gegevens van de fotograaf.

Afbeelding 3: Communiefoto, Familiearchief Alde(r)weireldt, 001 FAA 0096.

Afbeelding 4: Communiekaartje, Familiearchief Sledsens, 001 FAA 0103.

Vandaag de dag is het bijna normaal dat een jongere verder studeert na diens middelbare studies. In het verleden lag dit minder voor de hand, waardoor documenten die daarmee te maken hadden ook vaak bewaard werden. Dit kan gaan om diploma's, maar ook documenten uit de studententijd zelf bleven soms bewaard. Afbeelding 5a is een 'Toegangskaat voor de lessen', vergelijkbaar met de huidige studentenkaart, van de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de universiteit in Leuven die opgevraagd kon worden tijdens een les en de student was verplicht die mee te nemen naar een examen. Afbeelding 5b is gelijkaardig, maar dan voor de Faculteit Rechten. Bovendien staan daar enkele vakken die de student diende te volgen en is er een foto van de student aangebracht..

Het huwelijk is de volgende stap in iemands leven. Huwelijksaankondingen, foto's, bedankingen om naar het feest te komen of menukaarten zijn zeer regelmatig terug te vinden in familiearchieven. Afbeelding 6 is een voorbeeld van een menu van de huwelijksmaaltijd uit 1895. Hierop zijn niet alleen de namen van de gehuwden te vinden, maar ook de datum van hun verbintenis en wat er op zo'n dag geserveerd werd. Dergelijke documenten kunnen dus ook gebruikt worden om de feestcultuur of de voedselconsumptie van eind negentiende eeuw in kaart te brengen.

Afbeeldingen 5a en 5b: Toegangskarten voor de lessen, Familiearchief Sledsens, 001 FAA 0103.

Naast deze documenten die levensfasen markeren zijn er ook ontelbare foto's in de familiearchieven terug te vinden. Deze foto's beelden heel vaak personen af in familieverband, zoals afbeelding 7 van de familie de Merode.

Afbeelding 6: Menu, Familiearchief De Rop, 001 FAA 0103.

Naast deze misschien ietwat voor de hand liggende documenten, zijn er ook stukken te vinden die uitzonderlijke getuigenissen van het verleden zijn. Een voorbeeld is te vinden in het familiearchief van de familie De Vocht. Omdat hun ouders vijftig jaar getrouwd waren, hebben

Afbeelding 7: Familiefoto, Familiearchief de Merode, 001 FAA 0103.

hun kinderen een eigen lied gecomponeerd. De muziekpartituren zijn niet bewaard, maar de tekst van het lied zit als originele bron in het familiearchief. Ook reisdocumenten werden bewaard, zoals dat van Franciscus De Rop. De foto op de bron is helder en de handtekening van de man is te zien rechtsboven.

van dankbare kinderen
bij het Gouden Brullofffeest
van hun duurzame ouders
Lod. DE VOCHT - Maria MOERINCX
31 mei 1915 - 31 mei 1965

Afbeelding 8: Danklied, Familiearchief De Vocht, 001 FAA 0088.

Afbeelding 9: Paspoort, Familiearchief De Rop, 001 FAA 0103.

Bent u na deze beknopte bespreking van deze familiearchieven nieuwsgierig geworden naar welke schatten er zich nog in bevinden? Kom gerust eens langs in het Documentatie- en studiecentrum in Merksem en ontdek wat het verleden u te bieden heeft!

Een overzicht van welke familiearchieven in het centrum aanwezig zijn:

Familiearchief	Archiefnummer
Familiearchief Hens	001 FAA 0001
Familiearchief Peten	001 FAA 0002
Familiearchief Suys	001 FAA 0003
Familiearchief Brys	001 FAA 0005
Familiearchief De Bruyn	001 FAA 0006
Familiearchief Schobbens	001 FAA 0007
Familiearchief Museum	001 FAA 0008
Familiearchief Snoeks	001 FAA 0009
Familiearchief Lemineur	001 FAA 0010
Familiearchief Gevers	001 FAA 0011
Familiearchief De Block	001 FAA 0013
Familiearchief Schevelenbos	001 FAA 0014
Familiearchief Beliard	001 FAA 0017
Familiearchief Van Nuffel	001 FAA 0019
Familiearchief Diegerick, Cassiers	001 FAA 0021
Familiearchief De Hasque	001 FAA 0022
Familiearchief Michelet	001 FAA 0024
Familiearchief Scheys	001 FAA 0025
Familiearchief Waffelaert	001 FAA 0026
Familiearchief Boen	001 FAA 0027
Familiearchief Gille	001 FAA 0028
Familiearchief Osterrieth	001 FAA 0029
Familiearchief Cardon de Lichtbuer	001 FAA 0030
Familiearchief Storms	001 FAA 0031
Familiearchief Lodewyckx	001 FAA 0032
Familiearchief Leclef	001 FAA 0033
Familiearchief Van Bever	001 FAA 0034
Familiearchief Dykmans Henri	001 FAA 0036
Familiearchief Dykmans Pierre Joseph	001 FAA 0037
Familiearchief de Haes	001 FAA 0038
Familiearchief De Cleene	001 FAA 0039
Familiearchief Ers	001 FAA 0041
Familiearchief Hooreman	001 FAA 0042
Familiearchief Guiette	001 FAA 0043
Familiearchief Landtmeters	001 FAA 0044
Familiearchief Ceulemans	001 FAA 0045
Familiearchief Herssens	001 FAA 0046
Familiearchief Poreye	001 FAA 0047
Familiearchief Froidbise	001 FAA 0048
Familiearchief De Jonge	001 FAA 0049

Familiearchief	Archiefnummer
Familiearchief Expert	001 FAA 0050
Familiearchief De Vooght	001 FAA 0051
Familiearchief Weyers	001 FAA 0052
Familiearchief de l'Arbre en Thyssen	001 FAA 0053
Familiearchief Helman	001 FAA 0054
Familiearchief Moortgat	001 FAA 0055
Familiearchief Seghers	001 FAA 0056
Familiearchief De Cat - Jorssen	001 FAA 0057
Familiearchief Van Hege	001 FAA 0058
Familiearchief Peten	001 FAA 0059
Familiearchief Reniers	001 FAA 0060
Familiearchief Dykmans (van de Velde)	001 FAA 0061
Familiearchief Tyberghein	001 FAA 0062
Familiearchief Van Merode	001 FAA 0083
Familiearchief Broeckhoven	001 FAA 0084
Familiearchief Van Caimere	001 FAA 0085
Familiearchief Lamoen	001 FAA 0086
Familiearchief de Saegher	001 FAA 0087
Familiearchief Moerincx - Jammart - De Vocht	001 FAA 0088
Familiearchief De Bois	001 FAA 0089
Familiearchief Reusens	001 FAA 0090
Familiearchief Van Aerschot	001 FAA 0091
Familiearchief Bergmans - Serckx - Van den Brande	001 FAA 0092
Familiearchief Coen	001 FAA 0093
Familiearchief Caels, Cails, Kalis, Kaals, Caals	001 FAA 0094
Familiearchief Van den Bergh	001 FAA 0095
Familiearchief Alde(r)weireldt	001 FAA 0096
Familiearchief Staes, De Witte, Thirion	001 FAA 0097
Familiearchief Corbusier	001 FAA 0098
Familiearchief Buermans	001 FAA 0099
Familiearchief Geussens, Missotten	001 FAA 0100
Familiearchief De Lausnay, De Bats	001 FAA 0101
Familiearchief Steger, Kraetzer	001 FAA 0102
Familiearchief Sledsens, De Rop, de Merode	001 FAA 0103
Familiearchief Sledsens, Verrijken, Vangenechten	001 FAA 0104
Familiearchief de Merode	001 FAA 0105